

שיבא - מרכז רפואי אקדמי מצטיין

ברכות לצוות המכון:

מזל טוב לנישואים

לשני סגל (פרידמן), רכזת מעונות ובח"ל

לגלי לבל (ציון) – מרפאה בעיסוק ובח"ל

ברכות לשירה קליינמן-וניוב, פיזיו - על הולדת בנה ולאירנה לוריא, גננת על הולדת נכדתה.

איחולי הצלחה בתפקידים החדשים:

לדר' יורם זנדהאוז, רופא בכיר שהצטרף לצוות הרופאים ומרכז את מרפאת התינוקות

לאיתי גרין קלינאי תקשורת בכיר, ובתפקידו החדש כרכז מעונות היום השיקומיים

לשני סגל (פרידמן) בתפקידה החדש כאחות בקרת זיהומים בבית החולים

ולשי פרנק, פסיכולוג שיקומי כרכז מערך האבחונים במכון

התפתחויות

במכון להתפתחות הילד ע"ש וינברג
בי"ח אדמונד וילי ספרא לילדים, מרכז רפואי
שיבא תל השומר

דבר מנהלת המכון,

לקראת סיום השנה במסגרות החינוכיות שלנו, החלטנו לעצור לרגע, ולומר תודה לצוות המכון. ביוזמתה של גב' שמעונה לב-און, ראש תחום ריפוי בעיסוק שסחפה אחריה את הצוות הבכיר, יחד עם הצוות האדמיניסטרטיבי אורגן "בוקר הוקרה", שפרטיו נשמרו בסודיות רבה, לצוות המכון. וכך, ב 23.06.15 ציפתה לעובדים הפתעה בדמות ארוחת בוקר מפנקת, עשירה וטעימה על רחבת הדשא האחורית. הבוקר הוכתר בהצלחה רבה, פרופ' אשר ברזילי – מנהל ביה"ח לילדים ע"ש אדמונד וילי ספרא כיבד אותנו בנוכחותו ונשא דברי שבח על פעילותו של הצוות. שמעונה ואני בירכנו את הצוות על העשייה העניפה, ובמסגרת המעמד החגיגי חולקו לעובדים ורדים, חטיפים מתוקים ומכתבי תודה אישיים, שהוכנו מבעוד מועד ע"י משפחות המטופלים. אני שמחה לציין כי התקבלו עשרות מכתבים מרגשים, המעידים על העשייה הרבה המתקיימת ע"י צוות המכון לאורך השנה, לרווחת הילדים ובני משפחותיהם. השקעת המשפחות בהכנת מכתבי התודה, לצוות עימו נפגשו באופן חד פעמי, וכמובן שלצוות עימו נפגשו לאורך השנה – הנה מחממת לב.

האירוע שסוקר בהרחבה גם בפורטל שיבא ע"י נציגת מערך דוברות ביה"ח שנכחה בו, ציין גם 55 שנים לפעילותו של המכון, ועשור להקמתו של מרכז קש"ת (מרכז ייעודי לילדים עם קשיי שפה ותקשורת בספקטרום האוטיזם).

המכון להתפתחות הילד מונה צוות רב מקצועי של כ- 130 עובדים מתחומי הרפואה והחינוך: רופאים ניויר-התפתחותיים, פסיכולוגים, קלינאי תקשורת, מרפאים בעיסוק, פיזיותרפיסטים, עובדים סוציאליים, מטפלים במוסיקה ובתנועה, גננות, סיעות, צוות אדמיניסטרטיבי, צוות מחקר וליצנית רפואית. כולנו נהנינו לעצור למספר דקות ולהביט על העשייה המרובה שהתקיימה בשנה החולפת.

תודתנו לפרופ' ברזילי על תמיכתו המתמשכת במכון, לגב' רחל אברהם, מנהלית ביה"ח לילדים ע"ש אדמונד וילי ספרא על עזרתה ולכל החברות שהעבירו תרומות ייעודיות לאירוע המרגש. את לוגו החברות תוכלו למצוא בעמוד האחרון בגיליון זה, יחד עם דוגמא לחלק ממכתבי התודה שהועברו לצוותים שלנו. וכמובן, תודה לכם, עובדי המכון, על שנה של פעילות ועשייה רבה!

שנת הלימודים הבאה תחל במתכונת מצומצמת יותר כאשר אחת ממסגרות הגן ואחת מכיתות המעון - ייסגרו. שתי כיתות המעון האחרות יורחבו במעט והתכניות המקדמות לילדים בספקטרום האוטיזם ימשיכו במתכונת המורחבת של ארבע תכניות בשבוע כפי שפעלה בשנה החולפת. מדובר בהחלטות לא קלות אשר עמדו בפנינו השנה, ואני מקווה שהמתכונת הנוכחית תאפשר הקניית סביבה מותאמת מיטבית למתן אבחון וטיפול מתמשך ומקצועי.

ובינתיים, איחולי קיץ בטוח, רגוע ומהנה לכלנו.

בברכה, דר' לידיה גביס

"זה עובד!"

הפעם בחרנו לציין לשבח את גב' שמעונה לב-און, ראש תחום ריפוי בעיסוק במכון. שמעונה הנה ראש צוות פעיל ומעורב מאוד במגוון פעילויות המכון, ומשמשת גם כרכזת תכנית מיני קש"ת. היא תורמת מידיעותיה המקצועיות בכנסי המכון, ימי עיון לסטודנטים, הרצאות להורים ולצוות. שמעונה וצוותה היו גם החלוצים והחרוצים בהכנת דפי מידע מקצועיים רבים בתחום הריפוי בעיסוק במסגרת הקמת מרכז המידע של המכון.

יישר כח והמשך עשייה ברוכה!

קורס לפסיכולוגים

המכון להתפתחות הילד
מזמין אתכם להשתתף
בתוכנית הכשרה
בפסיכותרפיית הורה-ילד
ממוקדת טראומה CPP

ההשתלמות תתקיים
פעם בחודש בימי שלישי
בין השעות 13:30-15:00.
התוכנית תכלול הקניית
רקע וידע תאורטי

לפרטים אנא פנו
לעדי פנסו במייל
Adi.Penson@sheba.health.
gov.il

התפתחות אמפתיה אצל תינוקות: השלכות לספקטרום האוטיסטי מאת ד"ר רונית רוט-חנניה, פסיכולוגית בכירה, ראש צוות פסיכולוגים במכון

אמפתיה היא תגובה רגשית חברתית מולדת. משמעותה היא היכולת "להרגיש בשביל" מישהו אחר, והיא מתעוררת אצל הצופה בתגובה למצב רגשי אצל האחר. אמפתיה חשובה מאד לקיום יחסי חברות תקינים, מרכזית בקשרים בין-אישיים, והכרחית להתפתחות מוסריות, התנהגות עזרה ואפילו אלטרואיזם.

כאשר אדם רואה אדם אחר במצב מצוקה, הוא מרגיש עוררות רגשית – ומתעורר בו רגש דומה לזה שמרגיש האדם במצוקה. עם זאת, הצופה נשאר ממוקד במצוקת האחר, מתעניין במצבו, מרגיש בשבילו, ובמקרים מסוימים אף מנסה לעזור לו.

במשך שנים רבות חשבו תאורטיקנים וחוקרים שתינוקות, הנולדים עם היכולת לאמפתיה, לא מסוגלים להביע אותה עד השנה השנייה לחייהם. התפיסה הייתה שתינוקות, שאינם מפרידים בין עצמם לאחרים לא יכולים להביע אמפתיה לאחר במצוקה, משום שהם מתבלבלים בין האחר לבין עצמם. לפיכך, תינוק ששומע תינוק אחר בוכה – יבכה בתגובה, משום שהוא מתבלבל בין האחר לבין עצמו.

מחקרים עדכניים יותר מצביעים על כך, שכבר מגיל 3 חודשים תינוקות לא מתבלבלים כלל ומגיבים באמפתיה אמיתית (הממוקדת באחר) כאשר הם נחשפים לאחר במצוקה. יתרה מכך, תינוקות צעירים אינם בוכים בתגובה לבכי של מישהו אחר אלא מנסים להבין מה קורה, מביעים סימפטיה על ידי הבעות פנים והשמעת קולות, וכשהם גדולים יותר (מגיל 14 חודשים והלאה) אפילו מנסים לעזור לאחר. הממצאים המחקריים העדכניים מצביעים על כך שבאופן מובהק ניתן להבחין באמפתיה אמיתית אצל תינוקות כבר בגיל 6 חודשים.

ילדים בספקטרום האוטיסטי מראים לקות ביכולת האמפתית. הקושי בהבעת אמפתיה הוא חלק ממכלול רחב יותר של קשיים רגשיים-חברתיים ביניהם עיכוב בהתפתחות מושג העצמי, היכולת לזיהוי רגשות, היכולת להתייחס לאחר, קושי בגילוי אכפתיות וקשיים בוויסות רגשי-התנהגותי שהם בסיסיים כאשר נדרשת תגובה אמפתית מכוונת לאחר. העובדה כי ניתן לזהות כיום אמפתיה אמיתית אצל תינוקות שהתפתחותם נורמטיבית תאפשר בעתיד הקרוב, אולי, לזהות היעדרה של אמפתיה בתקופת הילדות כסמן ראשון להתפתחות של הפרעה בספקטרום האוטיסטי בהמשך.

...חדשות מחדר המחקר...

- בימים אלו הסתיים גיוס הילדים בספקטרום האוטיזם למחקר התרופתי באריספט. תוצאות ראשוניות בעתיד הקרוב!
- פורסמו תוצאות ראשוניות במחקר איקס שביר בתרופת מטודקסט (אלקובר) - היעד הראשוני לא הושג, אולם היה שיפור במדד תפקודי. פירוט בדף הפייסבוק של המכון.
- ממשיך גיוס משפחות עם תסמונת האיקס השביר למחקר אפידמיולוגי
- מספר מחקרים חדשים בתינוקות בסיכון - באופק.

יום השתלמות וגיבוש לעובדי המכון – 05.05.2015

השנה יצאנו לטייל באזור עמק האלה.

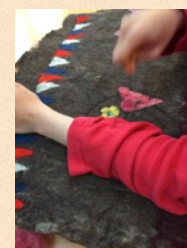
יום ההשתלמות החל בפעילות יוגה בפארק קנדה בהובלתה המסורתית של שרי סטולר מצוות הפיזיו ובארוחת בוקר בריאה, 'עשירה' וצבעונית. לאחר מכן, ובהמשך לשיתוף הפעולה של המכון עם "כפר שמעון", פנימייה ובית ספר לנערים ולנערות עם לקויות בספקטרום האוטיזם - ערכנו סיור מודרך במבנה המגורים ובמגוון סדנאות התעסוקה: קליעת סלים, עבודה על עץ וציור ועוד. התקבלנו במאור פנים ואף הוכן לכבודנו "מיני קונצרט" מוסיקלי ע"י דרי הפנימייה העוסקים בנגינה. התרשמנו ממקום המשלב מוסיקה ויצירה יחד עם מיומנויות יומיומיות, באוירה של רוגע, נועם ועם הרבה מסירות מצד הצוות הטיפולי. בהמשך היום נסענו לטעימות יין וארוחת צהריים ב"קב קדמא", בו ערכנו גם משחק חברתי.

תמונות וחוויית מיום הגיבוש בכפר שמעון, בעמק האלה וביקב קדמא

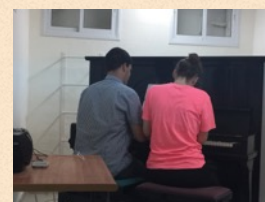

פרפקציוניזם / מאת: דנה הראל, פסיכולוגית

מי מאיתנו לא מכיר אדם פרפקציוניסט? ילד שקורע ציור לגזרים כי התוצר לא היה לשביעות רצונו? ילדה שמעוניינת לעזוב את חוג השירה, כי חברותיה שרות יפה ממנה? אולי תלמיד שספק אם נאמין שהוא באמת מאוכזב כי קיבל "רק" 95? לכאורה נדמה שמדובר בתכונה חיובית במעטה מלאכותי של מגרעת, ולא לחינם תמיד הנחו אותנו שבראיון עבודה, לכשנתבקש למנות תכונה שלילית, נבחר ב"פרפקציוניזם" אך האמת הכואבת היא שמדובר באמת במגרעת, והשלכותיה נעות בין היעדר סיפוק בתחומים מסוימים לבין אומללות, פסימיות, ביקורת עצמית נוקשה, פסיביות ואף חרדה ודיכאון.

- החדשות הטובות הן שניתן להתמודד עם הנטייה הזו ואף למנוע אותה. כך למשל:
1. מומלץ לשקול את המסרים שבאים מכם, ההורים. התפעלות רבה מציונים גבוהים משדרת מסר לפיו הישג גבוה גורם לכם להתגאות בילדכם ולהיפך.
  2. שבחו את ילדכם על התהליך (השקעה, התמדה, כח רצון) ולא על התוצאה הסופית.
  3. עודדו את ילדכם לראות מעבר לפגמים. ילדים פרפקציוניסטים נוטים לראות ולזכור את הכשלונות יותר מאשר ההצלחות. כשאתם מבחינים בכך, מקדו אותם בצדדים החיוביים ובהצלחות שלהם ("שיחקת נהדר, היית בכוסר מעולה").
  4. אל תמעיתו בערך החרדות של ילדכם. אמירות כגון: "אל תדאג, אנחנו יודעים שתקבל ציון מעולה", גם אם נובעות מכוונות טובות, יוסיפו ללחץ של ילדכם לשמור על מעמדו. האזינו, קבלו את דבריו והדגישו בפניו מהם המוקדים החשובים באמת.
  5. חישפו את ילדכם לפעילויות והתנסויות חדשות, גם אם הוא לא בולט בהן בהצטיינותו, בהתאם לרצונותיו ויכולותיו. זכרו כי עזיבה בעקבות פרפקציוניזם תמנע ממנו התנסות עם אחד המצבים השכיחים ביותר שייאלץ להתמודד עמם כבוגר.
  6. ספרו לילד על דמויות מפורסמות שביצעו טעויות לאורך חייהן ועדיין, בזכות מאמצים ואמונה בעצמם הגיעו לגדולות.
  7. זכרו שילדים צעירים נוטים לעשות אידיאליזציה להוריהם. חלקם עשויים להניח כי אתם אף פעם לא טועים. היו מודל לחיקוי בכך שהילד יראה שחייכם רצופים גם בשגיאות ואי הצלחות.
  8. בחנו אם אתם עצמכם אינכם שוגים פרפקציוניזם, אם אתם לא מחמירים ומציבים לעצמכם דרישות גבוהות למדי.

הפשר אותנו בפייסבוק

המרכז להתפתחות הילד בתל השומר ואם אהבתם- תעשו לייק ותקראו כתבות נוספות

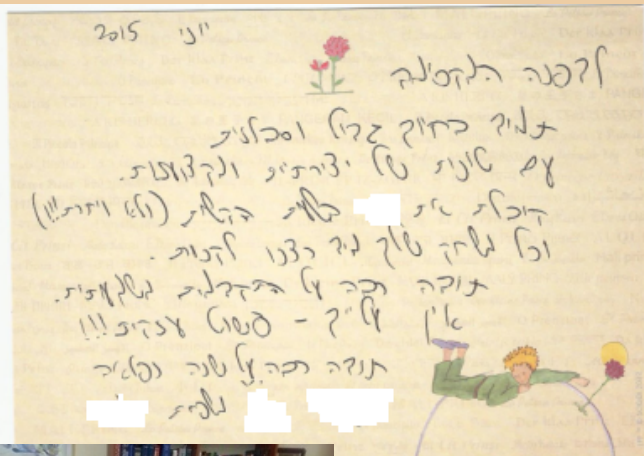
תודה לחברות שהעניקו
חסויות לבוקר ההוקרה לצוות
המכון – 23.06.15

עם סיום המחקר ברצוני להביע את תודתנו והערכתנו מקרב לב לכל הצוות המקצועי והמעולה שליווה אותנו במסירות רבה מס" שבועות במכון להתפתחות הילד של בית החולים שיבא. עם קבלת ההודעה כי בנינו חלק מנבדקי מחקר חשוב זה התרגשנו ושמחנו על הזכות שניתנה לנו . מחקר זה הינו בעל משמעות עולמית שאין כמותו שיתכן ויהווה פריצת דרך ומענה ולו במעט לחולים והמשפחות.

חשוב לי להדגיש את היחס האדיב המקצועי והחמים של כל אנשי הצוות ההתייחסו, הנעימה, העמידה בלוח בזמנים, תכנון המפגשים, ההסעות הרצינות והדאגה לכל הפרטים הקטנים ביותרתרמו לכך שאנו הנבדקים חשנו באווירה טובה ונעימה. תודה מיוחדת לדר"ר גביס מנהלת המכון ולגב' יונת לוי היקרה שליוותה אותנו באופן מקצועי וחמים

"לסיסי המתנדבת, ברצוני להודות לך באופן אישי על הטיפול המסור אשר הענקת לבני במהלך השנה האחרונה. כשבני החל לדבר ושאלתי אותו לאן הוא הולך, תשובתו הייתה "לגן סיסיי". גם כששאלתי מי לוקח אותך לבריכה ענה "סיסי". בני התקדם במהלך השנה האחרונה והידיעה שהוא מגיע למקום בו הוא מקבל מעבר לתכנים טיפוליים שוטפים במסגרת המעון גם המון חום ואהבה, הורידה ממני כהורה הרבה דאגה. תודה מקרב לב על כל אהבה אשר הענקת לבני במהלך השנה".

ברכות חמות לד"ר לידיה גביס, מנהלת המכון להתפתחות הילד לכבוד קבלת המינוי היוקרתי "מרצה בכירה בפדיאטריה" מטעם אוניברסיטת תל אביב, במקביל לציון עשור לניהולה ופעילותה הענפה במכון. יישר כח והמשך עשייה ברוכה !

מכל צוות המכון

